

Zajęcia modelarskie – propozycja rozkładu materiału na 30 godzin

Dział zeszytu tematycznego	Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres treści i umiejętności	Procedury osiągania celów	Uwagi o realizacji
Czy modelarstwo to tylko ciekawe hobby?	Czy modelarstwo to tylko ciekawe hobby?	1	– zakres stosowania modeli i modelowania komputerowego – cechy kształtowane i rozwijane w trakcie uprawiania modelarstwa – modelarstwo jako wszechstronne hobby rozwijające wiedzę techniczną i historyczną oraz umiejętności manualne i zdolności koncepcyjnego, twórczego myślenia	– pokazy różnych modeli w oparciu o zeszyt ćwiczeń, zdjęcia i eksponaty – aktywowanie uczniów w dyskusji na temat zastosowania modelarstwa – rozmowa z uczniami o modelach, które być może niektórzy z nich wykonali w domu	Po prezentacji można zaproponować uczniom, którzy modelują w domu, przyniesienie ich prac w celu prezentacji w klasie połączone z oceną za aktywność. Dzięki temu nauczyciel będzie mógł planować trudniejsze i bardziej ambitne zadania dla aktywnych uczniów.
Z czego budować	Podstawowe materiały dla	1	– poznanie podstawowych właściwości różnych materiałów modelarskich	– wykorzystanie ilustracji i treści	Ciekawą formą zajęć może być wspólne

modele?	modelarzy		– zastosowanie papieru, drewna, styropianu i plastiku do budowy różnego typu modeli – rodzaje farb i sposoby ich nanoszenia na powierzchnie modelu	zeszytu ćwiczeń – wykonanie ćwiczeń z zeszytu ćwiczeń – ćwiczenie rozpoznawania poszczególnych rodzajów materiału i wielkości arkuszy papieru – dyskusja o innych materiałach stosowanych w modelarstwie	dopisywanie do listy rozmaitych materiałów przydatnych w budowie modeli i określanie ich właściwości i obszaru zastosowania.
Modele redukcyjne i makiety	Małe modele wielkich obiektów, czyli rola skali w modelarstwie	1	– pojęcie skali w odniesieniu do wymiarów modelu – poznanie pojęć: makieta, model redukcyjny, diorama i winieta – poznanie podstawowych rozmiarów w modelarstwie kolejowym N, TT, HO, O i odpowiadających im skal odwzorowania	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – wykonanie ćwiczeń z zeszytu ćwiczeń – prezentacja eksponatów np. modeli kolejowych	Ciekawym rozwinięciem lekcji byłaby wycieczka do miejsca, w którym ustawiono makietę lub dioramę np. budowli na starym mieście, dworcowego

					muzeum lub sali tradycji itp. Należy zapowiedzieć budowę modelu samolotu i poprosić o zgromadzenie właściwych materiałów.
Modelowanie komputerowe	Komputery kreują nową rzeczywistość	1	– rola i znaczenie współczesnych symulacji komputerowych w różnych dziedzinach życia – gry komputerowe jako symulatory rzeczywistych lub wymyślonych światów – symulacje komputerowe pomagają w nauce i zrozumieniu świata – drukowanie przestrzenne	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – wykonanie ćwiczeń z zeszytu ćwiczeń – prezentacja filmów lub zdjęć przedstawiających drukarki 3D – prezentacja gier symulacyjnych	Symulacje komputerowe mogą być także przedstawione na przykładzie gier komputerowych np. symulatorów jazdy samochodem, programów do symulacji egzaminu na prawo jazdy itp.
Jak zbudować kartonowy	Elementy modelu kartonowego	1	– zapoznanie z planami modelarskimi samolotu AN-2	– wykorzystanie ilustracji i treści	Nauczyciel powinien zbudować latający

model samolotu?	samolotu		– nazwy i funkcja poszczególnych elementów modelu samolotu – materiały potrzebne do zbudowania modelu – sposób wykorzystania planów modelu z zeszytu ćwiczeń	zeszytu ćwiczeń – pokaz gotowego modelu – ćwiczenie polegające na rozpoznawaniu poszczególnych elementów samolotu i ich funkcji – polecenie przygotowania elementów modelu w ramach pracy domowej	model samolotu AN2 na podstawie planów zamieszczonych w zeszycie ćwiczeń. Zadanie domowe powinno polegać na naklejeniu elementów modelu wyciętych z zeszytu ćwiczeń.
Jak zbudować kartonowy model samolotu?	Wykonanie elementów modelu samolotu AN2	1	– kształtowanie umiejętności wycinania elementów grubej tektury – sklejenie płatów skrzydeł – wielokrotne podklejanie tekturą imitacji osłony silnika – bigowanie i zaginanie fragmentów elementów kadłuba	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – pokaz bigowania i zaginania krawędzi elementów – omówienie celu	Przyklejenie elementów modelu na tekturę powinno odbyć się w domu przed lekcją. Zadanie domowe polega na analizie

				obciążania przedniej części kadłuba przez naklejanie osłony silnika na tekturę – praca domowa polegająca na przeczytaniu rozdziału z zeszytu ćwiczeń o montażu modelu	dalszych czynności na podstawie zeszytu ćwiczeń.
Jak zbudować kartonowy model samolotu?	Sklejanie modelu samolotu AN2	2	– zaplanowanie kolejności czynności przy sklejaniu elementów samolotu – dopasowanie elementów – przygotowanie kadłuba, skrzydeł i statecznika do montażu – łączenie elementów według ustalonej kolejności – ćwiczenie dokładności, zachowania kątów i precyzji montażu	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – ćwiczenie dokładności klejenia na podstawie instrukcji z zeszytu ćwiczeń i pokazów nauczyciela	Po 2 godzinach model powinien być gotowy. Należy przeprowadzić także próby wyważenia i pierwszych lotów. Sprawne wykonanie modelu zależy także od zastosowania odpowiedniego, szybko schnącego

					kleju.
Klasowe zawody lotnicze	Konkurs na najlepiej wykonany model samolotu AN2	2	– wystawa modeli samolotów i ocena ich wykonania – współzawodnictwo w zawodach lotniczych	– ocena według wcześniej ustalonych procedur – zawody rozgrywane w jednej lub kilku opisanych w zeszycie konkurencji	Dobre wyniki w zawodach powinny być nagrodzone oceną i w miarę możliwości, nagrodą np. modelem do sklejanania.
Modele zdalnie sterowane	Modele samobieżne i zdalnie sterowane	1	– podstawy i odmiany zdalnego sterowania – praktyczne wykorzystanie urządzeń zdalnie sterowanych	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń - wykonanie ćwiczeń z zeszytu ćwiczeń	Ćwiczenie 3 powinno być wykonane w ramach pracy domowej.
Robot jako model człowieka	Czy robot może zastąpić człowieka?	1	– pojęcie stopni swobody ramienia robota – roboty pracujące w drużynie – humanoidy – programowane roboty zabawki – roboty mini sumo	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – wykonanie ćwiczeń z zeszytu ćwiczeń – zapisanie praw robotyki i ich analiza	Prawa robotyki (ćw. 3) może podać nauczyciel lub przedstawić uczeń który w domu wykonał ćwiczenie 3.
Jak wykonać	Projektowanie	1	– pojęcie skali w zastosowaniu do	– wykorzystanie	Nauczyciel powinien

model budynku?	modelu budynku magazynu z wykorzystaniem skali		projektowania modelu budynku – obliczenie wymiarów modelu zgodnie z zastosowaną skalą TT lub HO – sporządzenie planów budynku na podstawie rysunków z zeszytu ćwiczeń – ustalenie materiałów, z jakich będzie zbudowany model	ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – wykorzystanie tabeli wymiarów rzeczywistych z zeszytu ćwiczeń – wykorzystanie rysunku planów modelu magazynu z zeszytu ćwiczeń – pokaz wykonania planów modelu za pomocą komputera i edytora grafiki wektorowej	umożliwić uczniom wykonanie modelu według własnego pomysłu. Powinny być jednak zachowane wszelkie zasady i kolejność wykonywania czynności oraz skala.
Jak wykonać model budynku?	Wykonanie elementów ścian modelu budynku magazynu	1	– odwzorowanie kształtów elementów modelu na tekturze – wycięcie elementów budynku i wykonanie otworów na okna	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – wykorzystanie wydruków komputerowych lub	Należy zachować szczególną ostrożność w posługiwaniu się ostrymi narzędziami i stosować podkładki w celu zabezpieczenia

				rysunków elementów modelu magazynu – wykorzystanie metody szpilkowania – wycięcie otworów okiennych i drzwiowych za pomocą noża introligatorskiego	blatów ławek.
Jak wykonać model budynku?	Jak wykonać ruchome drzwi i inne detale budynku magazynu?	1	– różne sposoby wykonania okien budynku - sposoby wykonania krat i innych elementów z drutu – budowa modelu drzwi z zawiasami – poznanie właściwości mechanicznych różnych materiałów modelarskich	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – wykorzystanie rozmaitych materiałów do budowy detali modelu budynku – omówienie i prezentacja metod łączenia elementów zbudowanych z	Można zachęcić uczniów do wykonania dodatkowych elementów np. daszka nad wejściem, komina itp.

				różnych materiałów np. zawiasów bramy	
Jak wykonać model budynku?	Montaż modelu magazynu i malowanie ścian	1	– klejenie dużych elementów z tektury z zachowaniem odpowiedniej kolejności – dbałość o czystość i dokładność sklejania dużych elementów z zachowaniem odpowiedniej geometrii budynku – umiejętne łączenie detali z większymi elementami modelu budynku	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – ustalenie kolejności montażu poszczególnych elementów ze szczególnym uwzględnieniem malowania ścian – użycie farb emulsyjnych do malowania modelu	Ocena powinna uwzględniać dokładność wykonania i zachowanie wymiarów, dbałość o szczegóły, estetykę i czystość wykonania.
Budowa modelu rzeczywistego budynku	Projekt modelu rzeczywistego budynku	1	– kształtowanie umiejętności zespołowej pracy nad projektem – umiejętność dokonywania pomiarów wymiarów rzeczywistych budowli – sposoby wykonania planów modelarskich modelu rzeczywistego budynku	– przedstawienie tematu projektu i dokładne ustalenie zakresu prac – skompletowanie zespołów	Projekt powinien być wykonany w domu przez zespoły uczniowskie na podstawie przykładu z zeszytu ćwiczeń.

			– planowanie prac nad projektem i podział ról – umiejętność doboru odpowiednich materiałów	uczniowskich realizujących projekt – podanie listy budynków z najbliższej okolicy, dzielnicy lub miasta, których modele mają być wykonane w ramach projektu – wyznaczenie terminu konsultacji i zakończenia prac nad projektem np. 4 tygodnie – ustalenie skali HO lub TT	Ocena powinna uwzględnić stopień odwzorowania rzeczywistości, zachowanie proporcji i wymiarów według skali oraz estetykę wykonania. Dodatkową oceną można nagrodzić szczególnie pomysłowe rozwiązania techniczne lub zasadne zastosowanie nietypowych materiałów.
Klejenie modeli z tworzywa sztucznego	Jak zbudować model z tworzywa sztucznego?	1	– poznanie specyfiki budowy modeli z tworzywa sztucznego z wykorzystaniem gotowych zestawów modelarskich – korzystanie z instrukcji montażu i	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – wykorzystanie	Nauczyciel powinien pomóc uczniom w doborze odpowiedniego

			rysunków złożeniowych dołączonych do zestawów modelarskich – zapoznanie z typowym zestawem modelu z tworzywa sztucznego	zestawu do omawiania zagadnień związanych z metodami montażu modelu – pomoc w doborze odpowiedniego modelu – przedstawienie instrukcji i rysunków złożeniowych kilku modeli z tworzywa sztucznego – konsultacje projektów modeli domów	modelu do dalszych ćwiczeń. Zestaw nie może być zbyt skomplikowany dla początkujących modelarzy, ani zbyt drogi. Najmniej skomplikowane są proste modele samolotów.
Klejenie modeli z tworzywa sztucznego	Montaż prostego modelu z tworzywa sztucznego	2	– opanowanie odcinania od ramki, wygładzania i dopasowania elementów modelu – prawidłowe dobranie i zastosowanie	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – pokaz	Można przygotować przy pomocy kamery USB krótki film prezentujący etapy

			narzędzi modelarskich – poznanie zasad posługiwania się klejem do tworzyw sztucznych – kształtowanie umiejętności odczytywania rysunku złożeniowego i korzystania z instrukcji montażu – kształtowanie precyzji w posługiwaniu się narzędziami szczególnie podczas obróbki niewielkich detali – stosowanie zasad klejenia elementów modelu z tworzywa sztucznego	wykonywania poszczególnych czynności – bezpośrednia pomoc w budowie modelu – konsultacje projektów modeli domów	klejenia modelu i najczęściej popełniane błędy.
Klejenie modeli z tworzywa sztucznego	Malowanie i oklejanie modelu z tworzywa sztucznego	1	– poznanie sposobów malowania plastikowego modelu – zapoznanie z procesem przyklejania kalkomanii	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – pokazy czynności malowania i klejenia kalkomanii – odpowiednia prezentacja modelu – zorganizowanie szkolnej wystawy	Szkolna wystawa modeli może być połączona z konkursem na najdokładniej wykonany model.

				modeli – konsultacje projektów modeli domów	
Budowa modelu rzeczywistego budynku	Ocena projektów. Model budynku z okolicy	1	– kształtowanie umiejętności prezentowania wyników pracy zespołu – ocena pracy zespołu	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – urządzenie wystawy budynków – ocena prezentacji projektów	Podczas oceny należy wziąć pod uwagę zaangażowanie poszczególnych członków zespołu. Wystawa może tworzyć makietę fragmentu miasta miejscowości.
Modele do samodzielnego wykonania	Podstawy budowy modeli redukcyjnych z tektury	1	– zapoznanie z technikami montażu modeli redukcyjnych z papieru – poznanie wydawnictw zawierających plany kartonowych modeli redukcyjnych np. „Mały modelarz” – ocena stopnia trudności modelu	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – wybór modelu do sklejenia – omówienie wykorzystania	Każdy uczeń powinien wybrać model, który będzie w stanie samodzielnie skleić. Najlepiej nadają się proste modele samolotów.

				właściwości papieru do jego kształtowania	W przypadku wybrania modelu statku budową mogą zająć się dwuosobowe zespoły.
Modele do samodzielnego wykonania	Budowa modelu redukcyjnego z tektury	5	– kształtowanie wyobraźni przestrzennej – kształtowanie umiejętności korzystania z instrukcji i schematów montażowych – kształtowanie umiejętności klejenia papieru	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – pokaz zastosowania narzędzi do cięcia i kształtowania papieru – pomoc nauczyciela w czasie montażu	5 godzin nie wystarczy do zbudowania całego modelu, dlatego należy zarządzić wykonanie niektórych czynności w ramach pracy domowej pomiędzy zajęciami.
Latające modele samolotów	Jak zbudować latający model szybowca?	2	– zapoznanie z podstawowymi technikami obróbki drewnianych elementów modeli – poznanie budowy latających modeli szybowców wykonanych z drewna i papieru – wybór zestawu do budowy szybowca	– wykorzystanie ilustracji i treści zeszytu ćwiczeń – pokaz i omówienie podstawowych elementów składowych modelu	Należy zachęcić uczniów do zbudowania latającego modelu szybowca np. z zestawu Młodzik lub bardziej

				latającego szybowca – omówienie podstawowych technik budowy latającego modelu szybowca	zaawansowanego „Jaskółka” w domu. Modelarstwo dobrym sposobem spędzenia wakacji w mieście.

Jeśli przedmiot jest realizowany w cyklu 60-godzinnym, należy w pełni zrealizować w szkole budowę kartonowego modelu redukcyjnego samolotu i statku np. z planów „Mały modelarz” oraz latającego modelu szybowca np. „Młodzik”